

การวิเคราะห์แนวคิดฟาสซิสต์ในงานของมูสโสลินี

นางสาวณเรศ อัครพัฒนานุกูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF MUSSOLINI'S FASCISM

Miss Yared Akarapattananukul

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Government**

Department of Government

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

501723

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์แนวคิดฟาสซิสต์ในงานของมูสโสลินี

โดย

นางสาวณารศ อัครพัฒนานุกุล

สาขาวิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

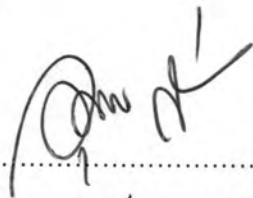
อาจารย์ ดร.ชลธิศ ธีระจิติ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

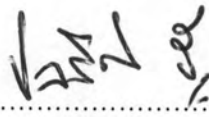

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.จรัส สุวรรณมาลา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลีมนานี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ชลธิศ ธีระจิติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สรวิศ ชัยนาม)

ญาเรศ อัครพัฒนานุกูล : การวิเคราะห์แนวคิดฟาสซิสต์ในงานของมุสโสลินี. (AN ANALYSIS OF MUSSOLINI'S FASCISM) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ชลธิศ ธีระฐิติ, 154 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบทางความคิดของแนวคิดฟาสซิสต์ โดยอาศัย เอกสารปฐมภูมิ เรื่อง The Doctrine of Fascism ซึ่งเป็นงานเขียนของมุสโสลินี นอกจากนี้ยังอาศัย การศึกษาบริบททางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในบางส่วน เพื่อประกอบการวิเคราะห์แนวความคิดแบบ ฟาสซิสต์ให้ได้รับความเข้าใจที่สมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลจากการศึกษาพบว่า ภายใต้อิทธิพลที่มีเนื้อหาสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การต่อสู้ หน้าที่ในการ เสียสละ และการสร้างระเบียบวินัย แนวคิดฟาสซิสต์มีองค์ประกอบทางความคิดหลักที่สัมพันธ์กัน 3 องค์ประกอบ คือ ความคิดเรื่องจิตวิญญาณ ความคิดเรื่องชีวิตแบบฟาสซิสต์ และความคิดเรื่องสังคม การเมืองแบบฟาสซิสต์ โดยที่จิตวิญญาณจะเป็นตัวกำหนดชีวิต ซึ่งรวมเข้ากันเป็นสังคมนการเมือง และ ภายใต้อิทธิพลของสังคมนการเมือง รัฐซึ่งใช้วิธีการบังคับและอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ของตนเอง ก็จะเป็นตัวการที่ย้อนกลับไป ไปสู่การสร้างและรักษาจิตวิญญาณ รวมถึงชีวิตต่อไป

ภาควิชา.....การปกครอง.....ลายมือชื่อนิสิต...ญาเรศ อัครพัฒนานุกูล.....
 สาขาวิชา.....การปกครอง.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2550.....

4781116224 : MAJOR GOVERNMENT

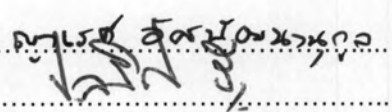
KEY WORD: FASCISM/ BENITO MUSSOLINI/ ITALY HISTORY

YARED A-KARAPATTANANUKUL : AN ANALYSIS OF MUSSOLINI'S FASCISM.

THESIS ADVISOR : CHOLTIS DHIRATHITI, Ph.D., 154 pp.

This work is an in-depth textual analysis of The Doctrine of Fascism, supported by an understanding of Mussolini's experience in relation to the Italian context.

Fascism comprises the ideas of Struggle, Sacrifice, and Discipline. These main ideas are threaded through the conceptions of the Spirit, Life and Political Society.

Department.....Government.....Student's signature.....

Field of study.....Government.....Advisor's signature.....

Academic year 2007

กิตติกรรมประกาศ

ในอันดับแรกสุด ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณครอบครัวอัครพัฒนานุกุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งมารดาของผู้ศึกษา ที่ไม่จำเป็นต้องพยายาม แต่ก็สามารถเข้าใจในตัวผู้ศึกษาได้เป็นอย่างดี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อาจจะไม่ใช่สิ่งที่ดีเลิศที่สุด แต่ก็ยังเป็นของขวัญชิ้นแรกของผู้ศึกษามีความภาคภูมิใจที่สุดที่จะมอบให้แด่มารดาและครอบครัว แทนคำขอบคุณจากหัวใจ

ในความสำนึกสมบูรณของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ชลธิศ ธีระฐิติ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ยอดเยี่ยมที่สุดในสาขาของผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลิ่มมณี ในฐานะประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ผู้ศึกษาให้ความเคารพเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สรวิศ ชัยนาม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งยินดีที่จะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ แม้ว่าผู้ศึกษาจะไม่เคยได้มีโอกาสเข้าเรียนในวิชาของท่าน รวมทั้งยังให้ความคิดและมุมมองใหม่ๆ ในการทำความเข้าใจแนวคิดฟาสซิสต์ ที่เป็นประโยชน์สำหรับงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาโท ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งนักปรัชญา และนักทฤษฎีการเมืองทุกท่าน ที่สร้างพื้นที่ทางความคิดอันน่าอัศจรรย์และนำพาให้ผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามกับความคิดเหล่านั้น และผู้ศึกษาต้องขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะ รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโททั้งหมด 5 ท่าน ได้แก่ คุณศรัณย์ จิระพงษ์สุวรรณ คุณวัชรพล พุทธิรักษา คุณเทวพงษ์ พวงเพชร คุณวารุณี ณ นคร และคุณกนกพร หินเฑาะว์ สำหรับมิตรภาพ ความช่วยเหลือ และความสนุกสนานที่ได้มอบให้แก่กัน

เบื้องหลังความสำเร็จอีกประการหนึ่งของผู้ศึกษาก็คือผู้คนที่ได้ผูกมิตรร่วมกันช่วงปริญญาตรี ผู้ศึกษาขอขอบคุณ คุณรุ่งศิริ พาณิชย์เจริญรัตน์ คุณปริญญญา โคน้อย คุณศิษมา ทัพทวรรรัตน์ คุณวีณา คิวงามพริ้ง และเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาตรีสิงห์เขียว 26 รุ่นพี่ รุ่นน้อง อาจารย์ ในภาควิชารัฐศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตลอดจนเพื่อน พี่ น้อง ชาวเกษตรศาสตร์ บางเขน ทุกท่าน

ในท้ายที่สุด ผู้ศึกษาต้องขอขอบพระคุณสถาบันพระปกเกล้า สำหรับเงินทุนอุดหนุนก้อนสำคัญ ซึ่งช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์ของผู้ศึกษาสำเร็จได้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้า ผู้ซึ่งแม้ว่าจะไม่เคยได้รู้จักกันมาก่อน แต่ก็ช่วยเหลือดำเนินการจัดการเอกสารเรื่องทุนของผู้ศึกษาเป็นอย่างดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญแผนภาพ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามในการวิจัย.....	6
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	7
1.4 ขอบเขตในการศึกษา.....	7
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย.....	7
1.6 ทฤษฎีหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	9
1.6.1 การศึกษาแนวคิดฟาสซิสต์ในฐานะที่เป็นผลผลิตของความเสื่อมทาง ศีลธรรม.....	9
1.6.2 การศึกษาแนวคิดฟาสซิสต์ในฐานะที่เป็นผลผลิตของปัจจัยเชิงจิตวิทยา สังคม.....	10
1.6.3 การศึกษาแนวคิดฟาสซิสต์ ที่ให้ความสำคัญกับการอธิบายเรื่องการ ต่อสู้ทางชนชั้น.....	11
1.6.4 การศึกษาแนวคิดฟาสซิสต์ ที่ให้ความสำคัญกับการอธิบายเรื่องมวลชน...	13
1.6.5 การศึกษาแนวคิดฟาสซิสต์ ที่ให้ความสำคัญกับการอธิบายแนวคิด เผด็จการเบ็ดเสร็จ.....	15
1.6.6 การศึกษาแนวคิดฟาสซิสต์ ที่ให้ความสำคัญกับการอธิบายอำนาจ ของภาวะสมัยใหม่.....	17
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	20

บทที่ 2	บริบททางประวัติศาสตร์แนวคิดฟาสซิสต์ของมุสโสลินี.....	21
2.1	ภูมิหลังของอิตาลี.....	22
2.1.1	อิตาลีก่อนปี ค.ศ.1815.....	22
2.1.2	การรวมรัฐอิตาลี ในปี ค.ศ.1815-1870.....	25
2.1.3	พัฒนาการของอิตาลีภายหลังการรวมรัฐ ค.ศ.1870-1914.....	29
2.1.4	สงครามโลกครั้งที่ 1 และวิกฤตการณ์หลังสงครามโลก ปี ค.ศ.1915-1921.....	33
2.2	การก่อตัวของอำนาจมุสโสลินีและฟาสซิสต์.....	37
2.2.1	มุสโสลินีก่อนการขึ้นสู่อำนาจ ค.ศ. 1883-1914.....	37
2.2.2	การเกิดขึ้นและการขยายฐานอำนาจของฟาสซิสต์ ค.ศ.1914-1922.....	39
2.3	มุสโสลินีกับการเป็นผู้นำอิตาลีและองค์กรฟาสซิสต์.....	42
2.3.1	การปกครองในช่วงรัฐบาลผสม ค.ศ.1922-1925.....	42
2.3.2	การปกครองเบ็ดเสร็จแบบฟาสซิสต์ ค.ศ.1925-1939.....	44
2.3.3	สงครามโลกครั้งที่ 2 และการสิ้นสุดอำนาจของมุสโสลินีและฟาสซิสต์ ค.ศ.1939-1945.....	50
บทที่ 3	ความคิดเรื่องจิตวิญญาณแบบฟาสซิสต์.....	54
3.1	จิตวิญญาณแบบฟาสซิสต์.....	54
3.1.1	ความหมายของจิตวิญญาณแบบฟาสซิสต์.....	54
3.1.2	ความสำคัญของจิตวิญญาณต่อแนวคิดฟาสซิสต์.....	57
3.2	กระบวนการทางจิตวิญญาณ.....	59
3.2.1	การก่อตัวของจิตวิญญาณแบบฟาสซิสต์.....	59
3.2.2	ชีวิตและการต่อสู้ทางจิตวิญญาณ.....	60
3.3	สถานะทางความคิดทางการเมืองของฟาสซิสต์ที่อธิบายจากความคิด เรื่องจิตวิญญาณ.....	63
3.4	สรุป.....	66

บทที่ 4	ความคิดเรื่องชีวิต หน้าที่ และประวัติศาสตร์แบบฟาสซิสต์.....	67
4.1	ชีวิตแบบฟาสซิสต์.....	67
4.1.1	ความหมายของชีวิตแบบฟาสซิสต์.....	67
4.1.2	องค์ประกอบและลักษณะของชีวิตแบบฟาสซิสต์.....	71
4.2	หน้าที่ของชีวิตแบบฟาสซิสต์.....	73
4.2.1	หน้าที่โดยทั่วไปของชีวิตแบบฟาสซิสต์.....	73
4.2.2	ความคิดที่สนับสนุนหน้าที่ในการต่อสู้และปฏิวัติ.....	74
4.3	ประวัติศาสตร์กับชีวิต และหน้าที่ของฟาสซิสต์.....	76
4.3.1	ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิต หน้าที่ และประวัติศาสตร์ของมนุษย์.....	76
4.4	สรุป.....	77
บทที่ 5	สังคมนการเมืองแบบฟาสซิสต์.....	79
5.1	ความคิดเรื่องรัฐและชาติ.....	79
5.1.1	ความหมายของรัฐแบบฟาสซิสต์.....	79
5.1.2	ความสำคัญของรัฐ.....	81
5.1.3	กลไกการทำงานของรัฐ.....	83
5.1.4	ความคิดเกี่ยวกับชาติ.....	86
5.2	ความคิดเรื่องพลเมือง.....	87
5.2.1	เสรีภาพของพลเมือง.....	87
5.2.2	ความเท่าเทียมกันของมนุษย์ภายในรัฐ.....	88
5.3	รูปแบบการปกครอง.....	90
5.3.1	รูปแบบการปกครองของฟาสซิสต์.....	90
5.4	สรุป.....	91
บทที่ 6	บทสรุป.....	93
6.1	องค์ประกอบของความคิดแบบฟาสซิสต์.....	93
6.2	แนวคิดฟาสซิสต์: การวิเคราะห์ในเชิงปรัชญาการเมือง.....	96
6.3	แนวคิดฟาสซิสต์: อิทธิพลในโลกทางความคิดและการเมืองร่วมสมัย.....	104

รายการอ้างอิง.....110

ภาคผนวก.....114

 ภาคผนวก ก The Doctrine of Fascism.....115

 ภาคผนวก ข The Doctrine of Fascism (แปลเป็นภาษาไทยโดยผู้ศึกษา).....138

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....154

สารบัญภาพ

ฉ

ภาพประกอบ	หน้า
แผนภาพที่ 1: สรุปสาระสำคัญของแนวคิดฟาสซิสต์ของมุสโสลินี.....	96
แผนภาพที่ 2: ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแนวคิดฟาสซิสต์ ในงานของมุสโสลินี.....	97
แผนภาพที่ 3: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของแนวคิดฟาสซิสต์.....	102